



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Poesis Sacra Sive Vitae, Mortis, Et Resurrectionis
Salvatoris Nostri Jesu Christi Historia**

Hermanni, Joachim Heinrich von

Hildesii, 1743

VD18 10904743

9nò. Ejusdem beatissima mors & exspiratio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68828](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68828)

In me frustari ; sed spes soletur , ut isto
Fonte dealbatus , potiar Cœlestibus oris.

POESEOS SACRÆ ET PARTIS QUARTÆ
INDUCTIO NONA.

S. JOANNES CAP. 19.

Postea sciens Jesus , quia omnia consummata sunt ; ut con-
summaretur scriptura , dixit ; Sitio. Vas ergò erat posi-
tum aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto , hyssop-
o circumponentes obtulerunt ori ejus. cum ergò acce-
pisset Jesus acetum , dixit : Consummatum est. &c.

SYNOPSIS.

*Dominus & Salvator noster Jesus Christus , postquam in cruce
tribus horis inter maximos angores , Cœlo Terraque hoc
martyrium quasi deplorante , vivus pependisset , Matremque
suam sub cruce lamentantem Discipulo suo Joanni commen-
dasset , tandem inclinato capite in manus Patris sui spiritum
emisit.*

Sol oculus Mundi , Cœlique benignius astrum, Luc.
Aspiciens luctam Domini morientis, obumbrat 23.45.
Insolitis illustre caput vultumque tenebris: Matt.
Quippe nefas reputat, Iesu patiente, serenâ 27.45.
Luce vehi , tristisque nitens incedere Cœlo:
Hinc negat officium lucis , totumque per Orbem
Explicat horroris nebulas: stas Munde, pavescens,
Desperansque diem: tandem facis orbita pallet,
Exactisque trihus , lux alma recanduit, horis,
Completumque jubar paulatim reddidit Orbi.
Conveniebat enim, quem publica commoda Mun-
Subjiciunt fati, pulsâ caligine, coram (di
Plenâ luce mori. Sed quid Vir plene dolorum
Hâc sub inassuetâ fecisti nocte ? sciamus,
Quòd prece continuâ pulsaverit ardua Cœli
Atria , Cœlesti rata fiat ut hostia Patri,

Q 5

Quam

Quam pro peccatis nostraque salute litabat,
 Sed dolor accrescens, & amara potentia mortis,
 Turbatis precibus clamare necessitat illum
^{Matt.} ^{27.46.} Cum lacrymis: *Eli! Lamma Sabachthani!* ad ima
 Virgineæ Matris, matronarumque piarum
 Ossa penetrabat vox lamentabilis: Æther
 Mutasset misero tactus clamore rigorem,
 Si permisisset fatorum * ferreus ordo.
 Outinam manus hæc in tanto turbine rerum,
 Cùm tibi suppetias Mundus Cælumque negaret,
 O utinam, repeto, potuisset ferre levamen!
 Sed cur tanta volo? cùm nemo resistere possit
 Cælorum placitis; nec Christus amaverit ipse,
 Jussa retardari Patris sub fine laborum,
 Quippe sibi soli, tectâ Deitate, relictus,
 Sicut verus homo grandi molimine mortis
 Angitur, à Superis se tristi voce relictum
 Conquestus (certam facti cognoscite causam)
 Non ut inexpletum post prælia tanta triumphum
 Sisteret, aut modicum, quod adhuc restabat agere,
 Pro bene suscepto Mundi reparamine ferus (dum
 Negligeret (mera vera cano) sed ut omnibus ultro
 Constaret, quantis humana redemptio pœnis
 Victori steterit. Jesus desertus amabat
 Me miserum servare sibi; quid cunctor, & ultro
 Ægra fides titubat? Deitas sublimior omni
 Imperio mortis; nulli patet illa dolori:
 Christus homo patitur: Patris desertio, nostra est
 Utilitas manifesta. Velim, quicumque moveris
 Voce doloriferâ Domini morientis, anheles
 Cum patiente pati; non ambige, sicut iniquus
 Judææ populus; qui (proh vesania gentis!)

* *Inflexibilis Divina Justitia, ac decretorum ejus rigor.*

Censet, in auxilium Domini sub morte vocari^{Mat.}
Eliam: rident; addunt quoque scomma cachinis:^{27.48.}

Exspectate; volans Elias forsitan, ajunt,
Ex cruce tollet eum. Temeraria natio, visis
Luctibus astrorum, nihil inde modestius egit.

Composito populi risu, submissius inquit
Salvator: *Sitio*. Quid agunt? imponitur hastæ^{Joan.}
Spongia, quam nullis præcognita potio labris^{19.28.}

(Quis putet?) implebat; nam miscebatur aceto
Fellis amarities, ô detestabile nectar!

Erectumque sacro Domini supponitur ori.

Lingua reformidat; quis enim scivisse negabit,

Fel sibi præbendum? sitis hæc patientis amorem,

Quo genus humanum complectebatur, adumbrat.

O præclara sitis! Mundi dilectio! morte

Fortior, & læsæ medicamen & auctio vitæ.

Hic potus finalis erat, completæque summa

Tristitiæ, gravibus veterum præcognita dictis:

Hinc *consummatum*, supremâ voce profatur,^{Joan.}

Salvificum pietatis opus; vultuque levato^{19.30.}

Vertitur ad Superos, & verba novissima profert:

O Pater! ecce tuis animam (valedictio mæsta)^{Luc.}

Commendo manibus. Brevis illa, sed optima, nobis^{23.46.}

Servit in exemplum, moriendi forma. Peracto

Hoc sermone, sacri franguntur vincula cordis,

Spiritus egreditur, subsistit anhelitus, algent

Labra, cadunt oculi, fibræ laxantur, in artus

It lethalis hyems, cervix collapsa recumbit;

Purpureus veluti cum flos succisus aratro

Languescit moriens; lassove papavera collo

Demisere caput, pluviam cum fortè gravantur,

Ah quid agam! cor triste pavet! mens anxia nescit,

Quò se vertat! habent alii solatia; nullum,

Dum

Dum Iesu moreris, superest, nec copia flendi
 Salva mihi: singultus enim, nimirumque dolores
 Obsistunt lacrymis. Heu quantâ morte peremp-
 O Iesu moreris! moreris mea vita! salutis (tus
 Unica spes moreris! moreris; cur vivo? reculo
 Vivere, dum Iesu moreris! fit anhelitus isthic
 Ultimus; opto mori! Superi cur posse negatis?
 Quôdque magis cruciat, cumulûmq; dolorib9 addit
 Est, quòd pro nostris (eheu piget illa fateri!)
 Criminibus moreris! nos, nos malè fecimus! & tu
 Immunis scelerum pro nostro plecteris ausu!
 Ah si mutatis Cœlorum jussibus, ipse
 Pro Te, mi Jesu! vel tecum ponere vitam,
 Vel lacrymis possem, ceu navis fluctibus hausta,
 Immergi, dignoque palàm tua funera luctu
 Plangere! quis nollet? communia fata fleamus
 Lingua cadit; nimius prohibet dolor omnia dicere
Matt. 27.51. Terra vices supplet: video trepidare jugorum
 Culmina, disrumpi montes, velamina Templi
 In partes scindi, querulo telluris hiatu
 Pandi noctis iter, turbari funera Patrum,
 Elicitosque suis manes exire sepulchris.
 Felices umbræ! sunt fracta repagula vestri
 Carceris: ite foras; narrate nepotibus, illum,
 Qui caput antiqui Colubri contrivit, adesse.
Luc. 23.47. Obstupeo totus, causatque silentia terror.
 Audit clamores, & verba novissima Christi
 Militiæ Ductor, portentâque singula pensat
 Attonitus; tandèmq; gravi sermone fatetur,
 Glorificando Deum, Jesum finè labe necari:
 Verè justus erat, quem nos crucifiximus, inquit
 Miles, inauditum miserabundûmq; videndo
 Naturæ lugentis opus, Mundique tremorem

Filius Excelsi Cœlesti missus ab arce
 Jam moritur, clamat; conclamat turba pavore
 Plena, ferit pectus, sanctamque recedit in urbem.
 Mater Virgo manet; sed amabò, dicite matres,
 Qualibus affectam vidistis luctibus? eheu!
 Nulla potest tales describere penna, nec ullum
 Os, vel lingua loqui: lacrymis absumitur auctis;
 Tota tremit; collapsa riget; præcordia clauso
 Arctantur gemitu; stupefacto corpore tristem
 Mens parat egressum, mortemque sub arbore quæ-
 Diva! refer vultum, non averfata rogari; (rit.
 Pone modum lacrymis; exacta tragœdia finem
 Morte reportavit: certè mors fausta! per illam
 Diceris innumeros Cœlo peperisse nepotes.
 Sed consolari renuit: pia turba venite!
 Ascendistis enim Solymam cum Matre; venite
 Vos individua Divinae Matris alumnae,
 Quas Deus afflictæ speciali sorte sodales
 Addidit! este, rogo, Matri, quod vitibus ulmi,
 Et paries hederæ: date basia, ferte levamen,
 Ne pereat tantâ sub tempestate dolorum.
 Sol vicinus erat spatio declivis Olympi;
 Jamque sacrum* Sabathi (cujus pro more vetusto
 Principium ducit vesper finisque diei
 Præteritæ) suadet populo, fas esse reorum
 Corpora deponi. Consentit Præses, & urbi
 Ius super indulget, lentam per verbera mortem
 Accelerare reis. Placitis obtemperat omnis
 Lictor, & actutum, mediâ sub morte, tremendis
 Fustibus amborum confregit crura latronum:
 A Jesu verò (de cujus corpore nullum
 Os minui, veterum dictant oracula Vatum)

Joan.
19.31.

Absti-

* Smet.

Abstinuere manus ; nam mors prævenerat illum
 Exequiale nefas. At enim, cui sacra vetustas
 Longini nomen tribuit, Dux inclytus (illum
 Postea conversum referunt) celer arripit hastam
 Atque sacrum Domini latus armipotente lacero
 Trajicit ; ibat atrox finem factura bipennis ;
 Nec frustrata manus : penetrat cor lancea ; tris
 Vulnus hiat, magnæque patet via faucia plaga
 Ex quâ mixtus aquâ manat fons sanguinis. Ecce
 Fons sacer, omnigenis aqua viva salubrior un-
 Sanguis alit justos ; contritos abluit unda, (dis
 Fons specialis, ave ! fons fonte beator illo,
 Quem mirandorum, percussâ rupe, patrat
 Elicuit Moses : Divina cibatio, potu
 Eliæ melior ; cuius virtute refectus
 Non in montem Horeb, sed in alta palatia Celi
 Fertur inoffensis pedibus. Quicumque gravat
 Estis, & angimini variâ sub mole dolorum,
 Accelerate gradus : Domini latus ecce repandit
 Nectareos amnes, Divinæque pabula fundit.
 Non dubito, quin moesta parens, dum cordis hiat
 Inflictumq; ferâ Longini cuspide vulnus (tum
 Vidit, humi prostrata, novo sua senserit ictu
 Viscera transfigi : Gravis inclementia (matres
 Exclamasse, reor) defuncti pectora tanto
 Vulnere dirumpi : nunquid satis esse putatis,
 Ifacidæ, vidisse mori ? sed oportuit : olim
 Juxta Scripturam, quem transfixere, videbunt
 Ad te magne Pater, qui stans super ardua Celi
 Salvificum specularis opus, convertimur : ecce
 In crucis altari fumat tibi victima ! qualis
 Victima ? nulla potest reperiri dignior : ante
 Ortum Luciferi genitus, tua vera propago,

Jesus pro nostris offertur victima culpis.
 Propitios expande sinus; vox sanguinis, omni
 Fortior Abelis clamore, supervolat astra.
 In Christi faciem, quem pro reparamine Mundi
 Ad nos misisti, mansueto respice vultu:
 Promptus obedivit Divinis jussibus, usque
 Ad mortem rigidæque crucis tormenta. Vir ille
 Dives opum, solvit pretioso sanguine nostri
 Debita delicti; patefecit & ostia Cæli.
 Redde, ferox Coluber, deceptos fraude parentes!
 Redde, vafer prædo, Patres in vincula ductos!
 Christus adest; spolium repetit; moriendo nefan-
 Imperium crudele necis destruxit. Ovate (dæ
 Limbicolæ Patres! ad vestri carceris oras
 Magnificum direxit iter: mors morte perempta
 Exulat; alato volitat Victoria curru;
 Sub pedibus timor est. Iesu Dux inclyte salve!
 Quid tibi retribuam, quòd morte redemeris Or-
 O Deus Æthereæ sedis Rex, gloria Mundi, (bem?
 Humani generis columen! tibi serviat Æther;
 Te genus humanum sincero carmine laudum
 Glorificet; totus Dominum te sentiat Orcus.

**POESEOS SACRÆ ET PARTIS QUARTÆ
 INDUCTIO DECIMA.**

S. JOANNES. CAP. 19.

Post hæc autem rogavit Pilatum Joseph ab Arimathæâ...
 ut tolleret corpus Jesu, & permisit Pilatus. Venit ergò
 & tulit corpus Jesu. Venit autem & Nicodemus... ferens
 mixturam myrrhæ & aloës, quasi libras centum. Accepe-
 runt ergò corpus Jesu, & ligaverunt illud linteis cum aro-
 matibus, sicut mos est Judæis sepelire. Erat autem in loco,
 ubi crucifixus est, hortus; & in horto monumentum novum
 ... ibi posuerunt Jesum. &c

SYNOP-